

Vård- och omsorgsnämnden

Plats och tid	Sammanträdesrum Gröna rummet, Kyrkogatan 14, Östhammar, kl.10.00-14.57	
Beslutande	Enligt särskild närvarolista.	
Övriga deltagande	Nämndsekreterare Josefin Larsson Socialchef Lina Edlund Biträdande socialchef Ida Eklöf §§ 132-135: verksamhetschef Svjetlana Miletic § 132: enhetschefer Jeanette Engberg, Therese Karlström, Karolina Rankka §§ 132-133: enhetschef Sandra Eriksson, §§ 133-136: verksamhetschef Emma Peters § 134: medicinskt ansvarig sjuksköterska Anita Rönnback § 135: HR-partner Anette Bergman, Rebecca Revin § 136: enhetschef Lena Wallström, Gabriella Svanberg, Mari Karlsson § 137: ekonomichef Mattias Nilsson § 138: verksamhetschef Annelie Wallén §§ 135-136: Anna Åkerlöf och Ylva Löfberg, Kommunal §§ 135-136: Eva-Lena Grannas, Vision	
Justeringsdatum	Digital justering onsdagen den 5 november 2025	
E-signering	Se protokollets sista sida.	Paragrafer 130-145
Sekreterare	Josefin Larsson	
Ordförande	Sabina Ståhl (KD)	
Justerande	Roger Lamell (S)	

Anslagsbevis

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens digitala anslagstavla.

Organ	Vård- och omsorgsnämnden
Sammanträdesdatum	2025-11-05
Datum för anslags uppsättande	2025-11-06
Anslags nedtagande	2025-11-28
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkontoret, Stångörsgatan 10 i Östhammar.

Vård- och omsorgsnämnden

§ 130.	Val av justerare	3
§ 131.	Fastställande av föredragningslista	3
§ 132.	Ärendestatistik från myndighet för september 2025	4
§ 133.	Brukarundersökning ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?”	5
§ 134.	Information från förvaltningen.....	6
§ 135.	Sjukstatistik för augusti 2024 – augusti 2025	7
§ 136.	Verksamhetsuppföljning av särskilt boende	8
§ 137.	Budgetuppföljning för januari – september 2025	9
§ 138.	Rapport från verksamhet måltid och städ.....	10
§ 139.	Utredning inför upphandling av servicetjänster inom hemtjänsten	11
§ 140.	Äldreprogram 2026-2029.....	13
§ 141.	Schema för ledamöter med kompletterande beslutanderätt för 2026.....	16
§ 142.	Rapporter från förtroendevalda	18
§ 143.	Redovisning av delegationsbeslut.....	19
§ 144.	Anmälan av beslut fattade av ledamöter med kompletterande beslutanderätt	20
§ 145.	Anmälningsärenden.....	21

Vård- och omsorgsnämnden

§ 130. Val av justerare

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden utser Roger Lamell (S) att justera dagens protokoll.

§ 131. Fastställande av föredragningslista

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden fastställer föredragningslistan.

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2025-58

§ 132. Ärendestatistik från myndighet för september 2025

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

I syfte att kunna följa enheternas pågående arbete och belastning önskar nämnden kontinuerlig återkoppling av ett antal parametrar, utöver den uppföljning som görs inom ramen för ordinarie uppföljning av nyckeltal per tertial 2 och helår. Denna rapportering omfattar bland annat inledda utredningar, aktuella handläggningstider och tid för verkställighet.

Beslutsunderlag

Ärendestatistik för myndighet - september

Ärendets behandling

Redovisning har gjorts till nämnden 2025-04-02 § 37, 2025-05-07 § 53, 2025-06-18 § 75, 2025-09-10 § 90 och 2025-10-08 § 111.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Enhetschef Therese Karlström, enhetschef Jeanette Engberg, enhetschef Karolina Rankka och enhetschef Sandra Eriksson föredrar ärendet.

Beslutet skickas för kännedom till

Verksamhetschef Svjetlana Miletic

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2025-171

§ 133. Brukarundersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?"

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen presenterar 2025 års resultat från Kolada gällande äldreomsorgen med analys och plan för åtgärder 2026.

Beslutsunderlag

Kolada till nämnd

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Verksamhetschef Emma Peters och enhetschef Sandra Eriksson föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Socialchef Lina Edlund

Verksamhetschef Lina Häggström

Enhetschef Sandra Eriksson

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2025-1

§ 134. Information från förvaltningen

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Nämnden tar del av information från förvaltningen, främst från omsorgskontoret. På arbetsutskottet lämnades information om pilotprojekt förkortad arbetstid inom barn och ungdom, personalrekryteringar, utvärdering av sommarens semesterperioder och båtferdtjänst.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Socialchef Lina Edlund, medicinskt ansvarig sjuksköterska Anita Rönnback, verksamhetschef Svjetlana Miletic och verksamhetschef Emma Peters föredrar ärendet och informerar om:

- Lex Maria inom ordinärt boende.
- Lex Sarah inom Östhammars hemtjänst.
- IVO:s tillsyn av hemtjänsten i Östhammars kommun. Hemtjänst, hemsjukvård och myndighet är berörda.
- Vaccination mot säsongsinfluensa. Få medarbetare som anmält intresse.
- Det har förekommit en hotsituation inom myndighet.
- Omsorgskontoret har deltagit i en facklig förhandling inför ett pilotprojekt om förkortad arbetstid för vissa medarbetare inom barn och ungdom.
- Annonsering för ny enhetschef för Närvårdsenheten och korttidsenheten.
- Rekrytering av ny verksamhetschef äldreomsorg pågår.
- Utvärdering av sommaren 2025 utifrån tre semesterperioder.
- Många kontakter med media.

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2025-49**§ 135. Sjukstatistik för augusti 2024 – augusti 2025****Beslut**

Vård- och omsorgsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att månadsvis redovisa sjukstatistiken för nämndens verksamhetsområde. Nämnden bedömer det som viktigt att följa sjukstatistiken och vidtagna åtgärder för att följa upp medarbetares arbetsmiljö. En hög sjukfrånvaro kan också leda till ekonomiska konsekvenser.

Sjukstatistiken ger en inblick i nuläget samt en överblick över tid för nämndens verksamheter. Detta ger underlag till budgetarbetet samt för att kunna planera åtgärder för att utveckla verksamheten ur ett sjuk/frisk-perspektiv.

Redovisning av sjukstatistik avseende 13 månader bakåt i tid. Det möjliggör jämförelse av sjukstatistik samma månad föregående år. Den muntliga redovisningen kommer ske övergripande per område inom verksamheterna och inte fokusera på enhetsnivå.

I resultatet för augusti 2025 följer omsorgskontoret samma kurva som kommunen i helhet. Den totala sjukfrånvaron för augusti är lägre än för motsvarande månad föregående år. Långtidssjukfrånvaron har sakta sjunkit under året och befinner sig på samma nivå som för motsvarande månad föregående år.

Beslutsunderlag

Statistikunderlag augusti 2025

Ärendets behandling

Redovisning har gjorts till vård- och omsorgsnämnden 2025-04-02 § 39, 2025-05-07 § 56, 2025-06-18 § 69, 2025-09-10 § 92 och 2025-10-08 § 113.

Dagens sammanträde**Muntlig föredragning**

Verksamhetschef Svjetlana Miletic, verksamhetschef Emma Peters och HR-partner Rebecca Revin föredrar ärendet.

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2025-29

§ 136. Verksamhetsuppföljning av särskilt boende

Beslut

Vård och omsorgsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har fått i uppdrag av nämnden att redovisa särskilda boendens status gällande ekonomi, arbetsmiljö, utmaningar samt utveckling. Enhetschefer redovisar sin enhets resultat var för sig tillsammans med verksamhetschef.

Beslutsunderlag

Muntlig presentation

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Enhetschef Lena Wallström, enhetschef Gabriella Svanberg och Mari Karlsson föredrar ärendet.

Beslutet skickas för kännedom till

Socialchef Lina Edlund

Verksamhetschef Lina Häggström

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2024-31**§ 137. Budgetuppföljning för januari – september 2025****Beslut**

Vård- och omsorgsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Ekonomi tillsammans med socialchef informerar nämnden om utfall jämfört med budget för perioden januari till september 2025.

Verksamheten har ett kontinuerligt ansvar att följa sin ekonomi och sex gånger per år ska rapportering göras till nämnd/styrelse samt upprätta en helårsprognos. Vård- och omsorgsnämnden önskar budgetuppföljning vid varje nämndsammanträde. Om en nämnds uppföljning uppvisar negativ avvikelse så ska nämnden anmäla detta till kommunstyrelsen samt redogöra för orsaker och de åtgärder som nämnden planerar att vidta.

Beslutsunderlag

Budgetuppföljning VON september 2025

Ärendets behandling

Vård- och omsorgsnämnden 2024-02-28 § 8 tog del av budgetförutsättningar för 2025.

Vård- och omsorgsnämnden 2024-11-06 § 127 antog budget och verksamhetsplan 2025 samt flerårsplan 2026-2027.

Vård- och omsorgsnämnden 2024-11-06 § 126 beslutade att en budgetuppföljning ska redovisas vid varje nämndsammanträde.

Redovisning har gjorts till vård- och omsorgsnämnden 2025-02-26 § 12, 2025-04-02 § 40, 2025-05-07 § 58, 2025-06-18 § 78, 2025-09-10 § 94 och 2025-10-08 §§ 121-122.

Dagens sammanträde**Muntlig föredragning**

Ekonomichef Mattias Nilsson föredrar ärendet.

Beslutet skickas för kännedom till

Socialchef Lina Edlund

Ekonom Frida Jansson

Ekonomichef Mattis Nilsson

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2025-163

§ 138. Rapport från verksamhet måltid och städ

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden gav 2023-11-08 verksamhet måltid och städ i uppdrag att årligen informera och rapportera om hur måltid- och städ verksamheten har fungerat det gångna året.

På sammanträdet ges en rapport över hur tekniska kontoret, måltid- och städ verksamhet har fortskridit, hur situationen för verksamhet måltid respektive städ ser ut just nu samt möjliga framtidsutsikter.

Beslutsunderlag

Muntlig presentation

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Verksamhetschef Anneli Wallén föredrar ärendet.

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2025-124

§ 139. Utredning inför upphandling av servicetjänster inom hemtjänsten

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden uppdrar åt förvaltningen att utreda och föreslå förändringar av utförande och omfattning av upphandlade servicetjänster inom hemtjänsten.

Uppdraget ska återrapporteras vid nämndsammanträdet 25 februari 2026.

Ärendebeskrivning

Det befintliga avtalet om servicetjänster inom hemtjänsten omfattar idag tvätt, inköp och matdistribution och är tecknat med en utförare. Avtalet löper till 31 december 2025. Vid nämndsammanträdet 2025-09-10 fattade vård- och omsorgsnämnden anskaffningsbeslut för att inleda ny upphandling (VON 2025-127). Upphandling sker för avtalsperioden 2026-01-01 till 2026-12-31 med möjlighet till ettåriga förlängningar.

Den korta avtalstiden ger utrymme för översyn av omfattade delar i nuvarande avtal och utredning av möjliga förändringar, samt öppnar upp för förnyad upphandling utifrån resultatet av översyn och utredning inom avtalstiden.

Syftet med översynen är att:

- utreda alternativ till nuvarande avtal
- se över möjligheten till- och utreda vinster (ekonomiska, kvalitativa, personalmässiga) med en uppdelning av det nuvarande serviceavtalets omfattande delar, för att eventuellt möjliggöra utförande av hela eller delar av uppdraget
- utreda om fler servicetjänster kan ingå (t.ex. städ)
- utreda digitala arbetssätt (t.ex. inköp)
- ge förslag på andra möjliga arbetssätt för ökad effektivitet och resursoptimering

Eventuella förslag ska inkludera en estimerad kostnadsbild för alternativa eller nya lösningar.

Förslag som innebär ökade kostnader ska kunna kopplas till väsentliga kvalitetsvinster eller resursfördelar.

Förslag till förändringar ska beskriva, ta hänsyn till och vägas mot effekter för brukare.

Återrapportering av översyn, utredning och eventuellt föreslagna förändringar sker förslagsvis vid sammanträdet den 2026-02-25.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Biträdande socialchef Ida Eklöf föredrar ärendet.

Vård- och omsorgsnämnden

Beslutet skickas för åtgärd till

Stabschef Pauliina Lundberg

Enhetschef Sandra Eriksson

Staben för fördelning

Beslutet skickas för kännedom till

Verksamhetschef Svjetlana Miletic

Verksamhetschef Lina Häggström

Socialchef Lina Edlund

Biträdande socialchef Ida Eklöf

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2025-81

§ 140. Äldreprogram 2026-2029

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta Äldreprogram, 2026-2029 (bilaga 1).

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har uppdragits att ta fram ett kommunövergripande Äldreprogram för Östhammars kommun. Äldreprogrammet sätter den strategiska inriktningen för att skapa god livskvalitet och trygg välfärd för Östhammars kommuns äldre invånare (65+). Under programperioden ska kommunen:

1. **Stärka kompetensförsörjningen inom vård och omsorg (VON, BUN, KS)**
Öka personalstyrkan och kompetensen, särskilt inom demensvård.
2. **Säkerställa kvalitet och patientsäkerhet i vård- och omsorgsinsatser (VON)**
Trygg, säker och evidensbaserad vård- och omsorg i hemmet och på boenden.
3. **Öka användande av trygghetsskapande välfärdsteknik (VON, KS)**
Använda teknik för ökad trygghet och resurseffektivitet.
4. **Förbättra samverkan med Region Uppsala (VON)**
Säkerställa god vård- och omsorg för äldre med omfattande behov.
5. **Anpassa boendeplatser inom särskilt boende (VON, KS)**
Behovsanpassa boendeplatser för äldre, med fokus på demensvårdsplatser.
6. **Stärka beredskapen inom vård och omsorg (VON, KS)**
Säkerställa kontinuitet vid samhällsstörningar.
7. **Utveckla det förebyggande arbetet (VON, KFN)**
Anpassa utbud, arbetssätt och organisation i enlighet med nya socialtjänstlagen och målgruppens behov.
8. **Stärka stödet till och samverkan med anhöriga/närstående (VON)**
Bättre stödinsatser för att öka trygghet och livskvalitet.
9. **Främja social samvaro för äldre (VON, KFN, BUN)**
Stödja föreningar och initiativ för minskad ensamhet och ökat välbefinnande.
10. **Öka tillgången till tillgängliga boenden (VON, KS)**
Fler anpassade bostäder och förbättrad tillgänglighet till samhällsservice.

Genomförande och uppföljning av Äldreprogrammet sker i enlighet med kommunens riktlinje för styrande dokument. Programmet gäller för perioden 2026-01-01 till och med 2029-12-31.

Program som omfattar flera nämnder beslutas av kommunfullmäktige.

Förslaget till Äldreprogram har varit på remiss till följande instanser:

- Barn- och utbildningsnämnden
- Kultur- och fritidsnämnden
- Kommunstyrelsen

Vård- och omsorgsnämnden

- Kommunala rådet för pensionärer och funktionsnedsatta
- Region Uppsala
- Anhörigföreningen

Samtliga remissinstanser har inkommit med synpunkter och programmet har till delar reviderats i enlighet med remissinstansernas synpunkter, i samråd med styrgrupp. Utöver redaktionella ändringar har målformuleringar och övrig text kompletterats och tydliggjorts och nämnsansvar för två av målen korrigerats.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ekonomiska konsekvenser och finansiering kopplade till programmet hanteras inom ramen för ordinarie budgetprocess.

Beslutsunderlag

Äldreprogram, 2026-2029

Inkomna remissvar

Ärendets behandling

Individ- och familjenämnden 2024-05-23 § 54 beslutade att ta fram ett äldreprogram för perioden 2025-2030 och att arbetet med revidering av nuvarande äldreplan avslutas då önskemålet från politiken inte är att utgå från tidigare versioner och revidera äldreplanen utan att skapa ett nytt styrande dokument. Detta utifrån möjligheten att formera den politiska inriktningen annorlunda men också då underlaget hunnit bli daterat.

Vård- och omsorgsnämnden övertog ärenden och uppdrag som tidigare hanterats av individ- och familjenämnden (KF 2024-09-17 § 145).

Vård- och omsorgsnämnden beslutade 2025-06-18 § 80 att sända ut förslag till Äldreprogram Östhammars kommun, 2026–2029 på remiss.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Biträdande socialchef Ida Eklöf föredrar ärendet.

Beslutet skickas för åtgärd till

Kommunstyrelsen

Biträdande socialchef Ida Eklöf

Beslutet skickas för kännedom till

Socialchef Lina Edlund

Vård- och omsorgsnämnden

Verksamhetschef Emma Peters

Verksamhetschef Svjetlana Miletic

Verksamhetschef Lina Häggström

Kultur- och fritidschef Oskar Molarin

Barn- och utbildningschef Christina Stenhammar

Kommundirektör Peter Nyberg

Samhällsbyggnadschef Ulf Andersson

Stabschef Pauliina Lundberg

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2025-159

§ 141. Schema för ledamöter med kompletterande beslutanderätt för 2026

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden fastställer schema för ledamöter med kompletterande beslutanderätt (bilaga 2).

Ärendebeskrivning

En nämnds möjlighet att delegera beslutanderätten följer av 6 kap. 37 § kommunallagen. I socialtjänstlagen finns dock bestämmelser som begränsar delegering i vissa ärenden och delegater t.ex. vissa ärenden omfattas av delegeringsförbud och vissa ärenden får endast delegeras till utskott.

Utöver reglerna om delegering kan nämnden fördela beslutanderätten när nämndens beslut inte kan avvaktas. Kompletterande beslutanderätt följer direkt av lag och ger nämndens ordförande eller annan ledamot som nämnden förordnat rätt att fatta beslut när nämndens beslut inte kan avvaktas. I vilka ärenden som kompletterande beslutanderätt får tillämpas framgår av nämndens delegationsordning.

Schema för förordnade ledamöter fastställs årsvis. Ledamöterna följer ett rullande två veckors schema och byte sker på måndagar kl.08.00. Vid behov kan ledamöterna byta veckor eller dagar sinsemellan. Ändringar ska meddelas till staben.

Beslutsunderlag

Förslag schema för ledamöter med kompletterande beslutanderätt 2026

Beslutet skickas för åtgärd till

Lön

Webbredaktör Carina Bäckström

Nämndsekreterare Josefin Larsson

Beslutet skickas för kännedom till

Sabina Ståhl (KD)

Anna-Lena Söderblom (M)

Roger Lamell (S)

socialjouren@ uppsala.se

Enhetschef barn och ungdom Jeanette Engberg

Vård- och omsorgsnämnden

Tillförordnad enhetschef vuxen Therese Karlström

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2025-8

§ 142. Rapporter från förtroendevalda

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av rapporterna.

Ärendebeskrivning

Rapporter och information från vård- och omsorgsnämndens ledamöter och ersättare.

Dagens sammanträde

Inga rapporter lämnades på sammanträdet.

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2025-1

§ 143. Redovisning av delegationsbeslut

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut.

Ärendebeskrivning

När vård- och omsorgsnämnden har delegerat sin beslutanderätt träder delegaten helt in i nämndens ställe. Beslut som fattas enligt delegationsordning är juridiskt sett vård- och omsorgsnämndens beslut och kan överklagas på samma sätt som nämndens beslut.

Alla delegationsbeslut ska anmälas till nämnden. Anmälan av delegationsbeslut inom vård- och omsorgsnämnden redovisas månadsvis. Alla delegationsbeslut är anonymiserade och det framgår vilka beslut som har fattats och av vem.

Följande förteckningar över delegationsbeslut redovisas:

- Arbetsutskottets protokoll från 2025-10-08 och 2025-10-22. Beslut i personärenden framgår i listorna nedan.
- Ordförandebeslut fr.o.m. 2025-10-01 t.o.m. 2025-10-31. Beslut i personärenden framgår i listorna nedan.
- Delegationsbeslut barn och unga samt vuxen fr.o.m. 2025-10-01 t.o.m. 2025-10-31.
- Delegationsbeslut äldre och bistånd fr.o.m. 2025-10-01 t.o.m. 2025-10-31.
- Delegationsbeslut socialpsykiatri och LSS fr.o.m. 2025-10-01 t.o.m. 2025-10-31.
- Delegationsbeslut avgifter fr.o.m. 2025-10-01 t.o.m. 2025-10-31.
- Delegationsbeslut färdtjänst och riksfärdtjänst fr.o.m. 2025-10-01 t.o.m. 2025-10-31.
- Delegationsbeslut bostadsanpassning fr.o.m. 2025-10-01 t.o.m. 2025-10-31.
- Delegationsbeslut parkeringstillstånd 2025-10-01 t.o.m. 2025-10-31.
- Övriga delegationsbeslut inom nämnden fr.o.m. 2025-10-01 t.o.m. 2025-10-31.

Beslutsunderlag

Listor publiceras i portalen dagen före sammanträdet.

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2025-9

§ 144. Anmälan av beslut fattade av ledamöter med kompletterande beslutanderätt

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner redovisningen.

Ärendebeskrivning

Nämnden kan fördela beslutanderätten när nämndens beslut inte kan avvaktas. Kompletterande beslutanderätt följer direkt av lag och ger nämndens ordförande eller annan ledamot som nämnden förordnat rätt att fatta beslut när nämndens beslut inte kan avvaktas. För att nämnden ska ha insyn i hur dessa ärenden handläggs ska beslut som fattats av ordförande eller annan ledamot anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

Följande beslut redovisas för perioden:

1. Omplacering enligt 11 § 1 st. LVU.
Beslutet är taget 2025-10-22 av Roger Lamell.
2. Omplacering enligt 11 § 1 st. LVU.
Beslutet är taget 2025-10-24 av Roger Lamell.
3. Beslut om handräckning enligt 43 § LVU.
Beslutet är taget 2025-10-24 av Roger Lamell.
4. Omplacering enligt 11 § 2 st. LVU.
Beslutet är taget 2025-10-24 av Roger Lamell.

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2025-1

§ 145. Anmälningssärenden

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av beslut som tagits av andra myndigheter samt annan information som berör nämndens verksamhetsområde.

1. Beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) 2025-10-02 avseende en anmälan enligt lex Maria om risk för allvarlig vårdskada vid ett särskilt boende för äldre i Östhammar. Inspektionen för vård och omsorg avslutar ärendet och kommer inte att vidta några ytterligare åtgärder (VON-2025-64).
2. Beslut från tekniska utskottet om beslut om anskaffning avseende hyresvårdsavtal samt uppdrag för gruppboende enligt LSS och nyetablering (KS-2025-691).
3. Protokoll från samverkan och skyddskommitté Omsorgskontoret, 2025-10-23.

Inkomna domar:

1. Dom från Förvaltningsrätten i Uppsala 2025-10-17 gällande färdtjänst. Förvaltningsrätten avslår överklagandet (mål nr 5266-25).
2. Dom från Förvaltningsrätten i Uppsala 2025-10-20 gällande stöd och service till vissa funktionshindrade. Förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet och återförvisar målet till Vård- och omsorgsnämnden i Östhammars kommun för ny utredning och nytt beslut i enlighet med vad som anges under skälen för beslutet (mål nr 7448-25).

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras i portalen.

Närvarande			Ärendenr:			Ärendenr:		
Ja	Nej	Tjänstgörande ersättare	Ja	Nej	Avstår	Ja	Nej	Avstår
X								
X								
	X							
X								
X								
X								
X								
X								
X								
	X							
X		Tjänstgör						
X								
X								
	X							
X								
X								
	X							

Program

Äldreprogram 2026-2029

Antagen av	
Antaget	
Ersätter tidigare version	
Gäller för	BUN, KFN, VON, KS
Dokumentansvarig	Socialchef

Innehållsförteckning

.....	
Sammanfattande utgångspunkter för äldreprogrammet.....	3
Mål för programperioden	3
Genomförande, uppföljning och giltighetstid	4
1. Demografi.....	4
2. Externa förändringstryck.....	4
2.1 Ny socialtjänstlag	4
2.2 Fler äldre	4
2.3 Trygghetsskapande teknik.....	5
2.4 Säkerhet och beredskap	5
2.5 Omställning till god och nära vård	5
3. Förutsättningar och insatser.....	5
3.1 Boendeformer och tillgänglighet	5
3.2 Social samvaro och livskvalitet	6
3.3 Omsorgs- och vårdinsatser	6
4. Beroenden	6

Sammanfattande utgångspunkter för äldreprogrammet

Sveriges befolkning blir allt äldre, så även i Östhammars kommun. Idag har 8 % av personer 65+ en demenssjukdom. Kommunen står inför förändringar inom äldreomsorgen, inklusive den nya socialtjänstlagen som betonar förebyggande arbete, ökad tillgänglighet och kunskapsbaserad omsorg.

Med en växande äldre befolkning ökar behovet av både personal och anpassning av särskilda boendeplatser. Trygghetsskapande teknik utvecklas snabbt, men kräver resurser och kompetens. Kommunen måste även säkerställa beredskap vid samhällsstörningar och samverkan med Region Uppsala för god och nära vård.

Tillgängliga bostäder och samhällsservice är avgörande för äldres självständighet. Social samvaro behöver främjas genom samverkan med civilsamhället. Kommunen ska tillhandahålla individanpassad och kvalitativ omsorg, med fokus på kompetensutveckling och uppföljning.

Kommunen är delvis beroende av externa aktörer, där samverkan med Region Uppsala, Länsstyrelsen och andra myndigheter är avgörande för måluppfyllelse. Nationella beslut om lagstiftning och statsbidrag påverkar resursfördelning och prioriteringar, medan ekonomiska faktorer skapar osäkerhet.

Mål för programperioden

Äldreprogrammet sätter den strategiska inriktningen för att skapa god livskvalitet och trygg välfärd för Östhammars kommuns äldre invånare (65+). Under programperioden ska kommunen:

1. **Stärka kompetensförsörjningen inom vård och omsorg (VON, BUN, KS)**
Öka personalstyrkan och kompetensen, särskilt inom demensvård.
2. **Säkerställa kvalitet och patientsäkerhet i vård- och omsorgsinsatser (VON)**
Trygg, säker och evidensbaserad vård- och omsorg i hemmet och på boenden.
3. **Öka användande av trygghetsskapande välfärdsteknik (VON, KS)**
Använda teknik för ökad trygghet och resurseffektivitet.
4. **Förbättra samverkan med Region Uppsala (VON)**
Säkerställa god vård- och omsorg för äldre med omfattande behov.
5. **Anpassa boendeplatser inom särskilt boende (VON, KS)**
Behovsanpassa boendeplatser för äldre, med fokus på demensvårdsplatser.
6. **Stärka beredskapen inom vård och omsorg (VON, KS)**
Säkerställa kontinuitet vid samhällsstörningar.
7. **Utveckla det förebyggande arbetet (VON, KFN)**
Anpassa utbud, arbetssätt och organisation i enlighet med nya socialtjänstlagen och målgruppens behov.
8. **Stärka stödet till och samverkan med anhöriga/närstående (VON)**
Bättre stödinsatser för att öka trygghet och livskvalitet.
9. **Främja social samvaro för äldre (VON, KFN, BUN)**
Stödja föreningar och initiativ för minskad ensamhet och ökat välbefinnande.
10. **Öka tillgången till tillgängliga boenden (VON, KS)**
Fler anpassade bostäder och förbättrad tillgänglighet till samhällsservice.

Genomförande, uppföljning och giltighetstid

Genomförande och uppföljning av Äldreprogrammet sker i enlighet med kommunens riktlinje för styrande dokument. Programmet gäller för perioden 2026-01-01 till 2029-12-31.

1. Demografi

Befolkningsprognosen för Östhammars kommun visar att antalet invånare över 67 år kommer att öka med 450 personer fram till 2030 och gruppen över 80 år med drygt 600 personer.

Att Östhammars kommun har en hög andel äldre invånare påverkar försörjningskvoten. Det är ett mått på hur många som inte arbetar i förhållande till dem som gör det. Just nu är siffran 99 %, vilket innebär att för varje 100 personer i arbetsför ålder (16–64 år) finns det 99 som är yngre eller äldre och oftast utanför arbetsmarknaden. Rikssnittet är 77, vilket betyder att Östhammar har en större andel invånare som behöver försörjas. Detta innebär betydande ekonomiska utmaningar för kommunen.

Cirka åtta procent av alla personer som är 65 år eller äldre, och nästan hälften av alla över 90 år, har en demenssjukdom. Med åldern ökar också förekomsten av somatiska, ofta kroniska, sjukdomar, och psykisk ohälsa

2. Externa förändringstryck

Kommunen står inför flera utmaningar som påverkar möjligheterna att skapa god livskvalitet och en trygg välfärd för äldre invånare. Ett strategiskt och långsiktigt arbete för att hantera dessa utmaningar kan samtidigt ge möjlighet till utveckling.

2.1 Ny socialtjänstlag

Den nya socialtjänstlagen träder i kraft i juli 2025. Syftet är att göra socialtjänsten mer förebyggande, jämställd och lättillgänglig. Detta innebär att vården och omsorgen behöver arbeta:

- Mer förebyggande
- För ökad tillgänglighet
- Kunskapsbaserat

2.2 Fler äldre

Den åldrande befolkningen innebär ett ökat tryck på både kommunens och regionens tjänster. Samtidigt som många äldre är friskare högre upp i ålder, lever många också med sjukdom och ett långvarigt behov av vård och omsorg. Detta medför:

- Tidigare utskrivning från slutenvård för personer med omfattande vårdbehov
- Högre kompetenskrav på omsorgspersonal
- Ett ökat behov av medarbetare
- Behov av alternativa lösningar, tex välfärdsteknik

- Förändrade behov av särskilda boendeplatser och korttidsplatser
- Att många anhöriga involveras i omvårdnad
- Hög försörjningskvot

2.3 Trygghetsskapande teknik

Den tekniska utvecklingen inom vård och omsorgsområdet går snabbt och medför både möjligheter och utmaningar. För att dra nytta av nya tekniska lösningar behöver kommunen hantera:

- Medarbetares kompetens och inställning
- Brukares och anhörigas kunskap och acceptans
- Resursomställning, både ekonomiskt och personellt

2.4 Beredskap

En god beredskap säkerställer att kommunens verksamhet fungerar vid påfrestningar och samhällsstörningar. Vård- och omsorg är en samhällsviktig verksamhet som måste upprätthållas även vid kriser och extraordinära händelser, vilket ger att kommunen behöver:

- Ha god beredskapsplanering inom vård- och omsorg
- Genomföra regelbundna beredskapsövningar

2.5 Omställning till god och nära vård

En personcentrerad hälso- och sjukvård med god samverkan mellan regioner och kommuner bidrar till att patienter får rätt insatser i rätt tid, minskar risken för vårdglapp och onödiga sjukhusvistelser samt stärker förutsättningarna för en trygg och nära vård för äldre och personer med omfattande vårdbehov. Östhammars kommun behöver:

- En god samverkan med regionen
- Tydlig fördelning mellan kommunalt- och regionalt ansvar
- Beredskap för utökat ansvar inom den kommunala primärvården
- Högre kompetenskrav på personal inom vård och omsorg

3. Förutsättningar och insatser

Utöver externa förändringar behöver kommunen förhålla sig till fler faktorer för att skapa god livskvalitet och en trygg välfärd för äldre invånare

3.1 Boendeformer och tillgänglighet

Många äldre vill bo kvar i sina hem men behöver bättre tillgänglighet. Det befintliga bostadsbeståndet saknar ofta lämpliga och tillgängliga bostäder för seniorer, vilket försvårar flyttkedjor. Kommunens Bostadsförsörjningsprogram 2024-2027 syftar till att ökarörligheten.

Tillgänglighet handlar också om hur samhället utformas. Bristande tillgänglighet i bostaden och till samhällsservice kan påverka äldres möjligheter att:

- Behålla sin självständighet
- Delta i samhällslivet

3.2 Social samvaro och livskvalitet

Social gemenskap är avgörande för att minska ensamhet och meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter bidrar till en god livskvalitet. Förutom kommunala mötesplatser spelar civilsamhället en viktig roll genom organisationer, kyrkor och samfund.

Kommunen kan bidra genom att:

- Samverka med föreningar och civilsamhället
- Beakta äldres behov i verksamhetsplanering

3.3 Omsorgs- och vårdinsatser

Kommunen erbjuder ett brett utbud av vård- och omsorgsinsatser. Det är avgörande att dessa

är av hög kvalitet, patientsäkra, upplevs trygga och främjar bibehållen självständighet. Viktiga faktorer för att upprätthålla detta är:

- Kontinuerlig planering och uppföljning
- God leveranssäkerhet
- Personalkontinuitet och kompetensutveckling
- Brukarundersökningar och kvalitetsuppföljning

4. Beroenden

Genomförandet av programmet är beroende av andra aktörer, vilket kan påverka måluppfyllelsen. Region Uppsala har en central roll genom sina prioriteringar inom:

- Organisering och lokalisering av vård
- Bemanning och kompetensförsörjning
- Samverkan mellan vårdaktörer
- Utvecklingen av nära vård

Även inom beredskapsplanering är samverkan avgörande, där Länsstyrelsen, räddningstjänsten och andra myndigheter viktiga samarbetspartners för att säkerställa en effektiv krisberedskap.

Utöver detta påverkas insatser och resursfördelning av flera externa faktorer, såsom:

- Nationella politiska beslut, förändrade myndighetsföreskrifter och ny lagstiftning
- Tilldelning av generella och riktade statsbidrag
- Ekonomiska förändringar på nationell och internationell nivå, med svårförutsägbara konsekvenser.

2025-11-05

Schema för förordnade ledamöter med kompletterande beslutande rätt enligt LVU och LVM för 2026

Sabina Ståhl	Anna-Lena Söderblom	Roger Lamell
v. 4-5	v.52-1	v. 2-3
10-11	6-7	8-9
16-17	12-13	14-15
22-23	18-19	20-21
28-29	24-25	26-27
34-35	30-31	32-33
40-41	36-37	38-39
46-47	42-43	44-45
52-53	48-49	50-51

Rutin:

1. Tjänsteman kontaktar ledamot enligt schema ovan.
 - a. Ansvarig tjänsteman ska vid kontakt först skicka ett sms till ledamot.
 - b. Därefter ska ledamot kontaktas per telefon.
2. Om inte tjänstgörande ledamot kan nås, hänvisas tjänsteman till att kontakta ledamöter enligt nedstående turordning:
 - a. Vård- och omsorgsnämndens ordförande Sabina Ståhl (KD)
 - b. Vård- och omsorgsnämndens vice ordförande Anna-Lena Söderblom (M)
 - c. Vård- och omsorgsnämndens andre vice ordförande Roger Lamell (S)